

Warszawa, 20 kwietnia 1938 r.

URZĄD PATENTOWY

B 686 3/12^f

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 26212.

Kl 56 b, 6.

Fiskars Aktiebolag
(Fiskars, Finlandia).

Łącznik do chomąt.

Zgłoszono 20 lutego 1937 r.

Udzielono 16 lutego 1938 r.

Pierwszeństwo: 22 lutego 1936 r. (Finlandia).

Wynalazek niniejszy dotyczy łącznika do chomąt, posiadającego znaczne zalety w porównaniu z używanymi dotychczas pasami.

Łącznik, będący przedmiotem wynalazku, przedstawia się w ogólnym zarysie bądź w postaci sworznia, bądź pętlicy, widełek, kabłączka lub podobnego urządzenia ze stali lub innego metalu, przetkniętego przez kabłąk, ramię widełek lub dyszel, albo przez jedno z nich, względnie przez stałe okrągłe haki, umieszczone na kabłąku, widełkach lub dyszlu; może ono również obejmować kabłąk, łącznik lub dyszel. W wypadku zastosowania sworznia, zaopatr-

je się go w stałe lub dające się zdejmować urządzenie przytrzymujące, np. ruchomy klin, co ma na celu ograniczenie przesuwania się sworznia w kierunku chomąta, ramienia widełek lub dyszla, przy czym łącznik stanowi połączenie wewnętrznego końca sworznia, pętli, widełek, kabłączka lub podobnych urządzeń z chomątem. Korzystne jest takie wykonanie tego połączenia, aby możliwa była zmiana odległości pomiędzy chomątem a wymienionym poprzednio wewnętrznym końcem wspomnianych urządzeń.

Przykładem wielkich korzyści, jakie daje wymieniony łącznik w porównaniu z u-

zywanych dotąd pasami, jest to, że łączy on silniej ze sobą kabłąk i dyszel, aniżeli pas; że umożliwia wymianę swoich części; ułatwia znacznie i przyspiesza zaprzeganie i wyprzeganie; nie powoduje przekrzywienia dyszla i kabłąka, jak to ma miejsce przy umocowaniu znanym dotychczas, jest odporniejszy na ścieranie, jest bardziej jednolity; umożliwia standaryzację, ułatwia przy odpowiednim wykonaniu regulowanie odległości pomiędzy kabłąkiem i chomątem oraz jest daleko tańszy od zwykłego pasa.

Na rysunku przedstawiono kilka sposobów wykonania łącznika, będącego przedmiotem wynalazku.

Fig. 1 przedstawia w widoku z przodu zestawienie chomąta 1 z kabłąkiem 2, stalowe ramiona dyszli 3 oraz łącznika. W przykładzie, podanym na fig. 1, kabłąk 2 jest również wykonany ze stali; jasne jest jednak, że łącznik, będący przedmiotem wynalazku, może być również zastosowany do dyszli i kabłąków, wykonanych z innego materiału, np. z drzewa.

Fig. 2 przedstawia lewy, a fig. 3 — prawy łącznik, nieco powiększony w porównaniu z fig. 1; fig. 4 przedstawia łącznik, uwidoczniiony na fig. 2, w widoku z góry.

Łącznik, przedstawiony na fig. 1 — 4, składa się ze sworznia stalowego 5, zaopatrzonego na zewnętrznym końcu w otwór 6 na klin 7, a jego wewnętrzny koniec jest wykonany w kształcie haka 8 z zatrząskiem. Pomiędzy nim a wykonanym po drugiej stronie uchem 9 na jednej połowie chomąta znajduje się łańcuch 10, którego wewnętrzny człon 11, widziany z góry, ma wygląd również zaopatrzonego w zatrząsk haka w kształcie litery S, dającego się łatwo zahaczyć o ucho 9. Zahaczając poszczególne człony łańcucha na haku 8 można łatwo, w zależności od szerokości kabłąka, regulować odległość pomiędzy chomątem 1 i kabłąkiem 2 względnie ramionami dyszla 3. Na rysunku dwa ogniwa łańcucha 10 są wolne.

Na fig. 5 i 6 w tej samej skali przedstawiony jest lewy i prawy łącznik w widoku z przodu w wykonaniu, różniącym się od pokazanego na fig. 2 — 4 tylko tym, że sworzeń 5 zastąpiono pętlą 12, przechodzącą tak jak sworzeń przez kabłąk, ale nie przechodzącą przez ramię dyszla, a odwrotnie, ramię dyszla przechodzi przez nasuniętą na nie pętlę. Przy zastosowaniu tego urządzenia musi być możliwe ustalenie dyszla w odniesieniu do pętli w kierunku jazdy.

Na fig. 7 i 8 pokazany jest w widoku z przodu i w tej samej skali, jak fig. 2 — 6, lewy i prawy łącznik, wykonany odmiennie od obu poprzednich; zamiast sworznia 5 względnie pętli 12 zastosowano widełki 13 z końcami w kształcie haków, zwróconych ku dołowi.

Na fig. 9 widełki, przedstawione na fig. 7, są pokazane w widoku z góry. Widełek 13 nie przetyka się przez kabłąk, a ramię dyszla umieszcza się w nich tak, aby obejmowały go hakami z góry, przy czym kabłąk jest wetknięty pomiędzy ramiona widełek po wewnętrznej stronie dyszla.

W razie potrzeby musi być możliwe unieruchomienie każdego ramienia dyszla względem widełek w kierunku jazdy. Na fig. 5 — 9 odpowiednie części są oznaczone tak, jak na figurach poprzednich.

Obojętne jest dla wynalazku, jak się zakłada sworzeń 5, względnie pętlę 12, czy od wewnątrz kabłąka, ramienia dyszla, czy też od strony zewnętrznej. W pierwszym przypadku łącznik po zwolnieniu może pozostawać stale zawieszony na chomacie. W drugim zaś — bardziej racjonalne będzie połączenie łańcucha ze sworzniem względnie pętlą dopiero po umieszczeniu ich na swoim miejscu. Przy takim wykonaniu można zastąpić klin 7 sworznia 5 stałym urządzeniem, przytrzymującym sworzeń.

W opisanych sposobach wykonania przetyka się sworzeń 5 i pętlę 12 przez przenaczone na to otwory w kabłąku, a ponadto sworzeń 5 również i przez otwór

w ramionach dyszla. Rozumie się samo przez się, że wymienione części mogą być zaopatrzone po bokach w okrągłe haki na umieszczenie sworznia względnie pętli. Kształt sworznia 5, pętli 12, widełek 13 i tym podobnych części względnie otworów w kabłąku albo w dyszlu może być tak obrany, aby był możliwy obrót kabłąka względem dyszla lub też by obrót był wykluczony. Na fig. 4 pokazano jeden z kształtów poprzecznego sworznia 5, który to przekrój w połączeniu z odpowiednimi otworami w dyszlu i kabłąku uniemożliwia obracanie się dyszla względem kabłąka.

Należy jednak zaznaczyć przy tym, że możliwość obrotu kabłąka względem dyszla, czyli wykonanie sworznia, pozwalającego na obrót naokoło swojej osi, daje tę korzyść, że unika się przez to szkodliwego skręcania względnie natężenia na skręcanie łańcucha 10. Silne skręcenie łańcucha 10 będzie koniecznym następstwem np. w tym przypadku, gdy łańcuch jest stosunkowo krótki i gdy np. ma się założyć na hak 8 ogniwo, leżące w płaszczyźnie haka. Wtedy łańcuch musi być tak skręcony, aby odnośne ogniwo obróciło się w przybliżeniu o 90°. Dlatego korzystne jest dla uniknięcia niedogodności w przypadku zastosowania sworznia 5 zaokrąglić go względnie wykonać okrągłe otwory w dyszlu i kabłąku.

Łańcuch 10 może być zastąpiony również i innym urządzeniem, łączącym sworznie, pętlę i tym podobne narządy z chomątem, przy czym korzystnie jest uczynić to z możliwością zmiany wzajemnej odległości pomiędzy nimi. Można np. użyć zamiast łańcucha pasów, linki stalowej, taśmy stalowej lub innego podobnego materiału.

Rozumie się, iż wynalazek nie ogranicza się jedynie do sposobu wykonania, podanego na rysunku, lecz że w ramach wynalazku mogą być dokonane i inne liczne odmiany.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Łącznik do chomąt, znamienny tym, że posiada stalowy lub z innego metalu wykonany sworznie (5) względnie pętlę (12), widełki (13), kabłączek lub tym podobne narządy, dające się przetknąć przez kabłąk (2) i ramię widełek, lub kabłąk i ramię dyszla (3), lub tylko przez ramię widełek, względnie tylko przez ramię dyszla, albo też przez odpowiednie okrągłe haki na nich umocowane, lub obejmujące kabłąk (2) i ramię widełek, lub kabłąk i ramię dyszla (3), lub też tylko ramię widełek, względnie ramię dyszla, przy czym sworznie ten jest zaopatrzony na końcu zewnętrznym w narząd ustalający, np. klin (7), mający na celu ograniczenie ruchu do środka w odniesieniu do kabłąka (2) i ramienia widełek lub ramienia dyszla (3), oraz część łączącą dowolnego rodzaju pomiędzy chomątem (1) a wewnętrznym końcem sworznia (5), pętli (12), widełek (13), kabłączka lub tym podobnych narządów, zwłaszcza tego rodzaju, które umożliwiają zmianę odległości pomiędzy wspomnianym wewnętrznym końcem a chomątem (1).

2. Łącznik według zastrz. 1, znamienny tym, że część łącząca jest łańcuchem (10), wewnętrzny zaś koniec sworznia względnie pętli, widełek i tym podobnych narządów oraz miejsce umocowania na chomacie (1), względnie tylko to ostatnie, jest wykonane w kształcie haka, zamykanego sprężyną, lub też podobnego narządu, przy czym efektywna długość łańcucha może być odpowiednio zmieniana przez zaczepianie różnych jego ogniw na wspomnianym haku.

3. Łącznik według zastrz. 1, znamienny tym, iż jedno końcowe ogniwo łańcucha (10), np. ogniwo, łączące się z chomątem (1), jest hakiem, zamykanym sprężyną.

4. Łącznik według zastrz. 1, znamienny tym, że kształt sworznia (5) względnie pętli (12), widełek (13) i tym podobnych narządów, jak również i kształt otworów w

kabłąku (2), ramieniu widełek lub ramieniu dyszla (3) jest tak dobrany, iż zapobiega obrotowi kabłąka (2) względem ramienia widełek albo ramienia dyszla (3).

5. Łącznik według zastrz. 1, znamien-ny tym, że sworzeń (5) albo odpowiadający

mu narząd może się obracać wokoło osi po-dłużnej.

F i s k a r s A k t i e b o l a g.

Zastępca: Inż. B. Müller,

rzecznik patentowy.

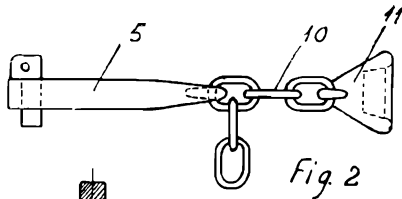

Fig. 2

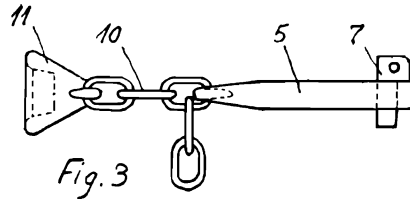

Fig. 3

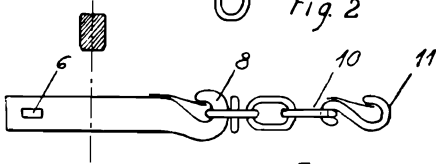

Fig. 4

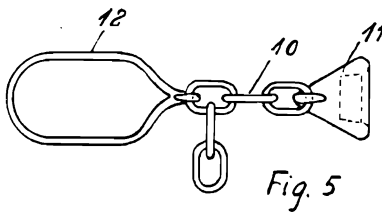

Fig. 5

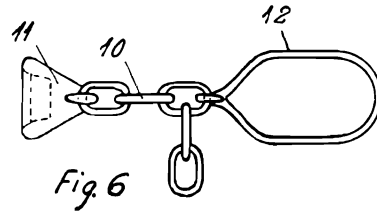

Fig. 6

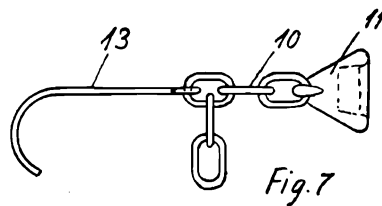

Fig. 7

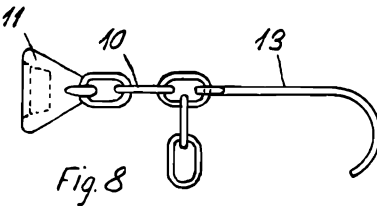

Fig. 8

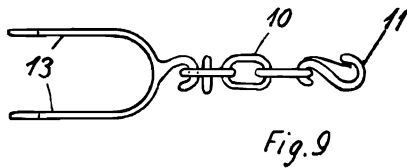

Fig. 9

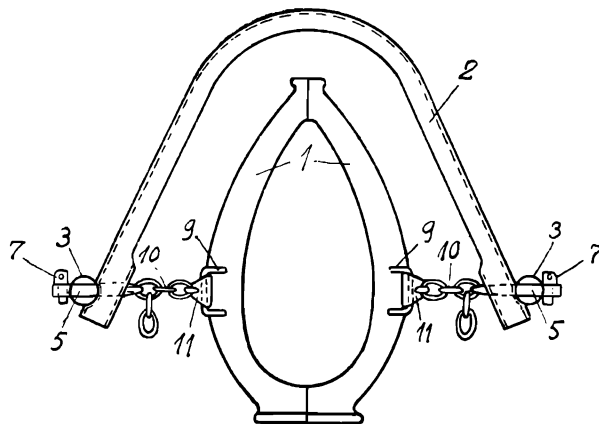

Fig. 1